

C u p r i n s

SECOLELE XV–XVI

RENAŞTERE	10
MANIERISM	17

SECOLUL XVII

CLASICISM (<i>neopoussinism</i>)	21
CARAVAGGISM (<i>tenebrism, Bambocchianti, Bodegon, luminism</i>)	25
BAROC	29
ATICISM	33

SECOLUL XVIII

ROCOCO	35
NEOCLASICISM	38

SECOLUL XIX

ROMANTISM	41
TRUBADUR	47
NAZAREENI (<i>purismo</i>)	49
ORIENTALISM	51
ECLECTISM	53
ȘCOALA DE LA BARBIZON	55
ȘCOALA DE LA LYON	57
ACADEMISM	58
PRERAFAELIȚI	60
REALISM (<i>Costumbrismo, Scoala de la Haga, Ambulanții</i>)	62
MACCHIAIOLI	65
IMPRESIONISM (<i>kapism</i>)	67
ARTS AND CRAFTS	71
JAPONISM	74
NATURALISM (<i>Banda neagră</i>)	76
GLASGOW BOYS	79
NAIVI	81
NEOIMPRESIONISM (<i>Vingt</i>)	83
SIMBOLISM (<i>Goloubaia Roza</i>)	86

ȘCOALA DE LA PONT-AVEN (<i>cloisonism, sintetism</i>)	90
NABIȘTI	92
ART NOUVEAU	95

SECOLUL XX

EXPRESIONISM

(<i>Die Brücke, Der Blaue Reiter, formism, Grupul celor opt</i>)	97
--	----

FOVISM	100
------------------	-----

CUBISM (<i>cézanian, analitic, sintetic</i>)	102
--	-----

FUTURISM	106
--------------------	-----

RAYONISM	108
--------------------	-----

ARTĂ ABSTRACTĂ

(<i>abstracție-creație, artă concretă, Cercle et Carré</i>)	110
---	-----

ABSTRACTION LIRICĂ	112
------------------------------	-----

ORFISM (<i>simultanism, sincronism</i>)	115
---	-----

SUPREMATISM	117
-----------------------	-----

VORTICISM	119
---------------------	-----

DADA (<i>E.A.T., neodadaism</i>)	121
--	-----

PICTURĂ METAFIZICĂ	124
------------------------------	-----

CONSTRUCTIVISM	125
--------------------------	-----

PURISM	128
------------------	-----

ART DÉCO (<i>Corrente, Novecento, Precisionism</i>)	129
---	-----

NEOPLASTICISM (<i>Cercle et Carré, De Stijl, elementarism, artă concretă, abstracție</i>)	132
---	-----

NEUE SACHLICHKEIT (<i>realism magic</i>)	134
--	-----

MURALISM	136
--------------------	-----

SUPRAREALISM (<i>Dau al set</i>)	138
--	-----

REALISM SOCIALIST	141
-----------------------------	-----

ARTĂ NONFIGURATIVĂ	142
------------------------------	-----

EXPRESIONISM ABSTRACT	144
---------------------------------	-----

ARTĂ BRUTĂ	147
----------------------	-----

MADI	150
----------------	-----

ACTION PAINTING	151
---------------------------	-----

COBRA	153
-----------------	-----

SPAȚIALISM (<i>origine, nuclear</i>)	156
--	-----

FUNK ART (<i>Acid Pop</i>)	157
--	-----

ARTĂ INFORMALĂ	
--------------------------	--

(<i>caligrafi, El Paso, Gutai, Nuagisme, tașism</i>)	158
--	-----

ARTĂ CINETICĂ și OP'ART (<i>Exat 51, G.R.A.V., Groep nul, groupe zéro, Gruppo N, Gruppo T</i>)	162
--	-----

POP'ART	167
-------------------	-----

INTERNATIONALA SITUATIONISTĂ	169
--	-----

EQUIPO 57	170
---------------------	-----

ARTĂ VIDEO	171
NOUL REALISM (<i>Eat Art</i>)	174
NEW REALISM	177
MINIMAL ART (<i>Hard Edge, Shaped Canvas, Colorfield, All Over, Post Painterly Abstraction, Neo-geo, Neo-minimal</i>)	178
FLUXUS (<i>Mail Art</i>)	181
EQUIPO CRONICA	183
MEC ART	184
GRUPUL ZEBRA	185
FIGURARE NARATIVĂ	186
ARTĂ CONCEPTUALĂ (<i>Happening, actionism vienez, Body Art</i>)	189
HIPERREALISM	192
B.M.P.T.	194
ARTE POVERA	196
FOTOGRAFIA DE ARTĂ (<i>pictorialism, fotografie „plastică“, fotografie estetizantă, fotografie manipulată, Narrative Art</i>)	198
ARTĂ FEMINISTĂ / PATTERN PAINTING	201
SUPPORTS-SURFACES	202
COOPÉRATIVE DES MALASSIS	205
POSTMINIMALISM	206
GRAFFITI ART (<i>néo-kitsch, Hip-Hop</i>)	207
NOUA SUBIECTIVITATE (<i>Groupe Panique</i>)	211
APPROPRIATION, SIMULATION, CRITIQUE DE LA REPRÉSENTATION	214
TRANSAVANGARDA ITALIANĂ	215
NOII FOVI	217
BAD PAINTING	219
ANACRONIȘTI	221
NOUVELLES FIGURATIONS (<i>figurarea liberă, populară, figurarea savantă</i>)	222
OUPEINPO	225
YOUNG BRITISH ARTISTS	226
ARTĂ NUMERICĂ, NET ART (<i>Copy art</i>)	229
TABEL CRONOLOGIC	232
GLOSAR	236
INDICE	236
CREDITE FOTOGRAFICE	240

Mișcările scrise cu majusculă fac obiectul unor fișe complete de identificare (mișcările cu litere italice și între paranteze sunt menționate pe scurt).

Renaștere

CONTEXT

Renașterea, o perioadă de avânt intelectual și umanist, realizează o producție artistică, filozofică și științifică în Italia, în secolele al XV-lea și al XVI-lea, respectiv între Evul Mediu și timpurile moderne. Numele italian pentru „Renaștere”, Rinascita, semnifică renășterea culturii greco-romane cu începere din Quattrocento (secolul al XV-lea). Gloriosul trecut național, cercetat mai întâi în literatură, apoi prin vestigii și prin creații artistice, servește de model unei noi societăți care nu mai vrea să știe de Evul Mediu.

Umaniștii își pun încrederea în cunoașterea care permite luarea în posesie a realității în mod rațional și sprijină emergența individului din conglomeratul masei.

Reînnoirea picturală se elaborează la Florența în acest context intelectual, amorsat de Masaccio către 1425 și răspândit prin alte cetăți-stat italiene. Apogeul Renașterii se înregistrează la Florența, la Roma și la Venetia în Cinquecento (secolul al XVI-lea).

Pe la 1520, etapa finală a Renașterii o constituie manierismul. Această strălucită civilizație se propagă în Europa în general sub această formă tardivă.

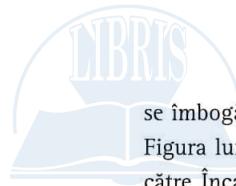
Arta Renașterii își extrage vitalitatea din orașele principale, în vreme ce în Europa subzistă încă cavalerismul și feudalitatea. Medici la Florența, Sforza la Milano, papalitatea la Roma, ducele de Montefeltro la Urbino rivalizează în magnificență. Artiștii aflați în concurență călătoresc fără încetare din stat în stat pentru a se face cunoscuți unor mecenă și pentru a-și îmbogăți cunoașterea atât sub raport intelectual cât și tehnic.

Ei se străduiesc să-și adapteze penelul în conformitate cu comenziile oficiale (principale) sau private ale unor familii ca Scrovegni la Padova sau Rucellai la Florența. Noutățile picturale descoperite în această epocă formează baza picturii occidentale până în secolul XX.

CARACTERISTICI

Artiștii Renașterii decorează pereții cu fresce, utilizând pentru pictura de șevalet panouri de lemn și pânză. Cu începere din 1520, la Venetia, se generalizează pânza.

În Quattrocento, operele sunt deseori realizate *a tempera*. Procedeul flamand al picturii în ulei, difuzat în Italia de Antonello da Messina, Giovanni Bellini și de pictori venetieni, oferă în a doua jumătate a secolului al XV-lea noi posibilități creației. Arta profană, destinată glorificării prinților și cetăților, ia avânt. Cultul individului se exprimă în portret, în subiectele alegorice și istorice. Arta religioasă

se îmbogătește cu noi teme în care pictorii își dezvoltă imaginația. Figura lui Dumnezeu se umanizează, alegerea temelor se îndreaptă către Încarnare, viața și moartea lui Isus, Fecioara care îl strânge tandru la piept pe pruncul Isus, ca o Tânără mamă. Antichitatea greco-romană legitimează Renașterii subiectele mitologice și nudul. Giotto (1266/7-1337), considerat de multe ori drept primul pictor al Renașterii, abandonează hieratismul medieval în favoarea observării naturii. Maeștrii din Nord sunt interesați de același lucru, dar reprezentarea realității devine logică la Florența din secolul al XV-lea, odată cu descoperirea perspectivei lineare. Plecând de la un punct de fugă plasat la orizont în tablou, artistul trasează liniile de fugă până la marginile inferioare, adesea subliniate de arhitectură și pavimente. În această construcție, prin știință matematică a proporțiilor și prin meșteșugul redării în racursiu, pictorii stabilesc scară personajelor și a motivelor după distanța față de privitor. Pentru a defini formele și a realiza detaliile – voaluri transparente, broderii, țesături, flori și fructe –, sistemul iluzionist necesită cunoașterea

ANDREA MANTEGNA

Minerva alungând Viciile din grădina Virtușii
(1497-1502)
ulei pe pânză,
160 x 192 cm
Muzeul Luvru, Paris

Această operă decora, alături de altele, cabinetul – studiolo – marchizei Isabella d'Este din palatul ducal din Mantova. Pentru a fi descifrată, imaginea necesită erudiție, cunoscute fiind preocupațiile umaniste ale celei care a comandat-o.

Aceasta, sub înfățișarea Minervei, alungă în cloacă obscurantismului Viciile (Lenea, Delăsarea, Ignoranța etc.) care se opun dezvoltării cunoașterii. Mitologia este în acord cu religia creștină, pentru că virtuțile cardinale (Justiția, Determinarea,

Temperanța) însotesc această căutare spirituală. Dincolo de subiect, perspectiva lineară subliniată de arhitectură îmbrăcată în vegetație, stăpânirea desenului și compozitia în triunghiuri imbricate caracterizează Renașterea italiană.